

Nr 7.

Ankom till riksdagens kansli den 21 april 1921 kl. 3 e. m.

*Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7,
i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl.
Maj:t angående uppdelning av kronouppbörderna på flera
terminer.*

Uti en inom andra kammaren av herrar *Hallén* och *Hansson* i Gårda väckt motion, nr 230, har yrkats, att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning om, huru en uppdelning av kronouppbörderna på flera terminer lämpligen må kunna genomföras samt vidtaga de åtgärder, vartill en dylik utredning kunde föranleda.

Motionen.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Motioner av enahanda innebörd väcktes vid 1920 års riksdag inom första kammaren av herr *Lind* och inom andra kammaren av herrar *Hallén* och *Hansson* i Gårda.

*Frågans
föregående
riksdags-
behandling.*

Över den inom första kammaren väckta motionen avgav andra tillfälliga utskottet utlåtande, i vilket motionen avstyrktes, enär åtgärd i motionens syfte skulle vålla betänkliga svårigheter och rubbningar i fråga om finansieringen av statsverkets utgifter.

Den av herrar *Hallén* och *Hansson* väckta motionen behandlades av andra kammarens tredje tillfälliga utskott, som, efter inhämtande av yttrande från statsbokföringskommittén, med hänsyn till vad första kam-

1 *Bihang till riksdagens protokoll 1921. 13 saml. 5 avd. 6 häft. (Nr 7.)*

marens andra tillfälliga utskott anfört och då den av motionärerna förordade åtgärden skulle medföra en avsevärd ökning av vederbörande myndigheters arbetsbörda, likaledes hemställde om avslag å motionen.

Vid frågans behandling inom riksdagen biföllo kamrarna sina respektive utskotts utlåtanden.

Under innevarande riksdag har herr Lind ånyo väckt motion om utredning i syfte att fördela uppbörderna av utskylderna å kronodebetsedeln i två terminer. Första kammarens andra tillfälliga utskott, som haft att handlägga motionen, har infordrat yttrande från riksräkenskapsverket. Detta har på anförda skäl bestämt avstyrkt åtgärder i motionens syfte, och utskottet har utan särskild motivering anslutit sig till riksräkenskapsverkets mening. På utskottets hemställan har första kammaren redan avslagit herr Linds motion.

Utskottet.

Ehuru sålunda frågan genom första kammarens beslut i fråga om motion med liknande yrkande torde hava förfallit för innevarande år, har utskottet likväl ansett sig böra ingå på motionens principiella innebörd.

Till en början får utskottet framhålla, att motionärernas yrkande torde böra så förstås, att däri avses icke blott de egentliga kronoutskylderna utan även andra utskylder, som upptagas å kronodebetsedeln såsom landstingsskatt, vägskatt m. m.

Inom utskottet har enighet varit rådande därom, att ingenting bör lämnas oförsökt, som lämpligen kan göras för att dels underlätta för de skattskyldiga att fullgöra sina ofta rätt betungande skyldigheter, dels tillse att ifrågavarande statsinkomster genom ändamålsenliga uppördsmetoder inflyta i görligaste omfattning. Utskottet har icke kunnat undgå att finna, att åtgärder i motionens syfte givetvis skulle medföra åtskilliga fördelar i båda nyssnämnda hänseenden. Däremot har med styrka framhållits, att den ifrågasatta reformen skulle medföra så stora kostnader och olägenheter, att dessa skulle vara av avsevärd större betydelse än de beräknade fördelarna. Särskilt har riksräkenskapsverket i sitt yttrande, som återfinnes vid ovannämnda första kammarens andra tillfälliga utskottsutlåtande, nr 8, och vilket yttrande det ansetts obehövt att ånyo avtrycka, bemödat sig att framhålla de besvärligheter och kostnader en reform i motionens syfte skulle medföra. Utan att vilja förringa betydelsen av det anförda får utskottet likväl framhålla, att verket icke tagit hänsyn därtill, att de angivna kostnaderna i någon mån torde kunna utjämnas därigenom, att lättheten att betala skatterna skulle medföra, att dessa komme att inflyta

i något större omfattning än tillförne. Visserligen torde reformen ifråga om de rena skatteskokarna vara utan betydelse, men i fråga om personer, vilkas underlåtenhet att betala skatten beror mera på bristande förmåga än på bristande vilja, skulle skattens uppdelning otvivelaktigt medföra minskade restantier och avskrivningar. Även om man tager hänsyn till det nyss anförda, torde emellertid allt, som i övrigt anförts av riksräkenskapsverket vara av den betydelse, att man icke utan synnerligen starka skäl skulle vilja vara med om att på sätt motionärerna föreslagit uppdelna kronoutskylderna. Det får även framhållas, att en sådan reform skulle medföra rubbningar i fråga om den form, vari utskylder i allmänhet på många orter, särskilt de större städerna, nu uppbäras. Genom att kommunalutskylderna i dessa städer fördelats på tre terminer och liksom kronoskatten åtminstone delvis förlagts till mellersta månaden i varje kvartal har man reserverat den första månaden i varje kvartal för hyreslikvid och ansett, att den tredje månaden kunde behövas för andra utgifter samt verkställande av besparingar.

Då sålunda den föreslagna reformen icke skulle vara av större betydelse för en del större samhällen, har utskottet ansett sig böra undersöka, huruvida beträffande mindre städer och landsbygden motionärernas syfte skulle kunna vinnas därigenom, att de egentliga kronoutskylderna skulle uppbäras för sig samt de övriga å kronobetsedeln upptagna utskylderna särskilt landstingsskatten skulle betalas vid en annan senare tidpunkt. Därvid har emellertid upplysts, att detta skulle stöta på nästan oöverkomliga hinder i fråga om landstingen, vilka redan nu ha svårigheter genom att uppbörden inflyter först sent på året.

Med hänvisning till vad sålunda anförts har utskottet icke ansett sig kunna tillstyrka motionen.

Utskottet får emellertid framhålla, att utskottet i sitt utlåtande nr 6 hemställt om en allmän utredning beträffande rationell skatteuppbörd. Vid en fullt förutsättningslös utredning av denna fråga bör det enligt utskottets mening utan särskild framställning övervägas, huruvida genom kronoutskyldernas fördelning eller särskiljande från andra i kronobetsedeln uppförda avgifter fördelar må kunna beredas skattebetalarna utan större uppoffringar från det allmännas sida. Likaså bör det övervägas, vilken betydelse budgetårets förestående omläggning kan hava för frågans bedömande. Utskottet har emellertid icke velat föreslå en särskild framställning med anledning av förevarande motion.

Utskottet hemställer,

att ifrågavarande motion icke måtte till någon
andra kammarens åtgärd förleda.

Stockholm den 21 april 1921.

På utskottets vägnar:

ERIK LAURÉN.

Närvarande vid ärendets slutbehandling: se utlåtandet nr 6.